

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Analyzability and semantic associations in referring expressions : a study in comparative lexicology

Urban, M.

Citation

Urban, M. (2012, October 10). *Analyzability and semantic associations in referring expressions : a study in comparative lexicology*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/19940>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/19940>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/19940> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Urban, Matthias

Title: Analyzability and semantic associations in referring expressions : a study in comparative lexicology

Date: 2012-10-10

Summary/Samenvatting

This thesis is a typological study concerned with formal and semantic patterns in the lexicon with a focus on referring (“nominal”) expressions. After an introduction to the major research questions in chapter 1, chapter 2 provides a brief discussion of the history of research in this area. In doing so, it shows that interest in the questions has a long but discontinuous history and summarizes literature on the topic that is often not widely known. Chapter 3 describes the general design and outlines the analytical framework of the present study. It is based on a sample of 148 languages all in all for which equivalents to 160 meanings, divided semantically into the domains of nature-related and topological concepts, artifacts, body parts and body liquids, phases of the day and some miscellanea, are investigated. This chapter also develops the classificatory grid to describe the formal make-up of lexical items and the semantic relations between their constituents and/or the various senses they bear, weaving together research strands within linguistics (including historical and cognitive approaches) and Cognitive Psychology. Problems of comparative semantic analysis are amply addressed in doing so. Departing from the basic difference between complex lexical items of the lexical and the derived types developed in this chapter, the following chapter 4 begins with comparative analysis and fleshes out different typological profiles within the lexicon, throughout with reference to the morphosyntactic properties of the languages discussed. This chapter also introduces statistical methods which are frequently applied to a subset of the gathered data in chapter 5, which is concerned with quantitative evaluation of the data and *inter alia* seeks to provide an explanation for the variation in the number of analyzable lexical items in the lexicon. This is found to correlate with phonological complexity (in particular complexity in the consonant inventory and in the structure of the syllable), as well as with the canonical structure of the nominal lexical root. Chapter 6 moves on to the semantic side of things. Among the topics discussed herein are links between meanings in certain semantic domains as well as common metaphorical transfers across languages. It also addresses the question of both areal patterns in the lexicon as well as globally common strategies to express a particular meaning. A brief outline of possible prospects for similar research in chapter 7 concludes the thesis.

Dit proefschrift is een typologisch onderzoek naar formele en semantische patronen van het lexicon en met name van naamwoorden die naar concrete benoembare zaken verwijzen. Na een introductie van de belangrijkste onderzoeksvragen in hoofdstuk 1 volgt in hoofdstuk 2 een kort historisch overzicht van het bestaande onderzoek binnen dit vakgebied. Het hoofdstuk toont aan dat de wetenschappelijke interesse in dergelijke vragen een lange maar onderbroken geschiedenis heeft, en het geeft een samenvatting van de literatuur over dit onderwerp, die veelal onbekend gebleven is. Hoofdstuk 3 schetst de opzet en het analytisch kader van het onderhavige onderzoek dat gebaseerd is op de equivalenten van 160 betekenissen in een representatieve verzameling van 148 talen. De betekenissen hebben betrekking op de natuur, het landschap, gebruiksvoorwerpen, lichaamsdelen, lichaamssappen, delen van de dag, en nog wat andere termen. Het hoofdstuk beschrijft de algemene opzet van de studie en ontvouwt het schema dat gebruikt wordt voor de classificatie van de formele samenstelling van de lexicale eenheden en de semantische relaties tussen hun constituenten en/of hun verschillende betekenissen, waarbij elementen uit het (historisch en cognitieve) taalwetenschappelijk onderzoek en de cognitieve psychologie worden verweven. Hierbij wordt veelvuldig gerefereerd aan de bestaande problemen binnen de vergelijkende semantische analyse. Hoofdstuk 4 begint met de vergelijkende analyse op basis van het fundamentele verschil tussen lexicale en gederiveerde complexe lexicale eenheden geïntroduceerd in hoofdstuk 3, en brengt verschillende typologische profielen in het lexicon naar voren, waarbij steeds gerefereerd wordt aan de morphosyntactische eigenschappen van de besproken talen. Dit hoofdstuk introduceert ook de statistische methoden die veelvuldig op een deel van de gegevens worden toegepast in hoofdstuk 5, waarin de kwantitatieve evaluatie van de data centraal staat, en waarin onder andere geprobeerd wordt een verklaring te vinden voor de variatie in het aantal analyseerbare lexicale eenheden in het lexicon. Het blijkt dat dit correleert met fonologische complexiteit (in het bijzonder met de complexiteit van de consonanteninventaris en de syllabestructuur), als ook met de typische structuur van de (nominale) lexicale wortel. Hoofdstuk 6 belicht de semantische kant van de zaak. Het behandelt onder andere de connecties tussen betekenissen in bepaalde semantische domeinen en veelvoorkomende metaforische overdrachten tussen talen. Ook worden hier vragen aangesproken met betrekking tot areale patronen in het lexicon en wereldwijd veelvoorkomende strategieën om een bepaalde betekenis uit te drukken. Het proefschrift wordt afgesloten in hoofdstuk 7 met een kort overzicht van suggesties voor mogelijk toekomstig onderzoek.